

Yhdenvertaisuussuunnitelma 2023

TKO-äly ry

Hyväksytty yhdistyksen kokouksessa 27.4.2023

Sisällys

1	Tarkoitus	2
2	Tiedotus ja toiminta	2
3	Häirintäyhdyshenkilöt	2
4	Vakaumukset	3
5	Ruoka- ja alkoholitarjonta tapahtumissa	3
6	Sukupuoli ja seksuaalinen suuntautuminen	3
7	Kieli ja kansainvälisyys	4
8	Etninen tausta, rasismi ja kotoperäisyys	4
9	Ikä, terveydentila ja muut ominaisuudet	5
10	Esteettömyys ja saavutettavuus	5
11	Turvallisen tilan periaattet	6
12	Muut tavoitteet ja toimet yhdenvertaisuuden lisäämiseksi	6

1 Tarkoitus

Tietojenkäsittelytieteen ja datatieteen opiskelijat ovat monimuotoinen ryhmä eri taustoisista tulevia ja erilaisia ominaisuuksia sekä identiteettejä omaavia ihmisiä. TKO-äly pyrkii toimimaan siten, että kaikki pystyvät olemaan toiminnassa mukana ilman, että kukaan tuntee oloaan ulkopuoliseksi, syrjityksi tai kiusatuksi. Tämän ajattelun tulee olla läsnä niin järjestön toiminnassa kuin tapahtumissa ja täten järjestölle on tehty yhdenvertaisuussuunnitelma. Ainejärjestön jäsenet ohjeistetaan noudattamaan tätä suunnitelmaa, ja tämä dokumentti on helposti kaikkien saatavilla. Lisäksi suunnitelman vuosittaisen päivityksen ja tarkastuksen yhteydessä dokumentti pyritään jakamaan järjestön jäsenille esimerkiksi sähköpostilistojen kautta.

2 Tiedotus ja toiminta

TKO-äly tiedottaa tapahtumistaan laajasti niin, että jäsenistö saa tiedon helposti ja ajoissa. Tavoitteena on tiedottaa isoista tapahtumista viimeistään kaksi viikkoa ja muista viikkoa ennen tapahtumaa. Tapahtumista tiedotetaan usean kanavan kautta esimerkiksi sähköpostilistoilla ja sosiaalisessa mediassa. TKO-älyn toiminta on läpinäkyvää ja avointa. Kaikilla jäsenillä on oikeus lukea pöytäkirjoja sekä osallistua hallituksen ja yhdistyksen kokouksiin. Hallituksen kokouksissa hallitus voi kuitenkin pyytää muita poistumaan kokouksesta, jos hallituksen on tarkoituksenmukaista käsitellä luottamuksellisia asioita yksityisyydensuojan takaamiseksi. Kokouksissa käsiteltävät julkiset dokumentit tulee toimittaa jäsenistölle ennen kokousta tai esittää kokouksessa niin, että kaikki ehtivät lukea ne. Jokaisella on oikeus ilmaista mielipiteensä ja tulla kuulluksi. Halutessaan toimintaan saa vaikuttaa ja sen järjestämiseen saa osallistua.

3 Häirintäyhdyshenkilöt

TKO-älyllä on häirintäyhdyshenkilöitä, joihin on mahdollista olla yhteydessä monin eri tavoin: sähköpostilla, kasvotusten tai muilla soveltuvilla keinoilla. TKO-älyn nettisivuilla on linkki anonyymiin ja luottamukselliseen lomakkeeseen, jolla häirintäyhdyshenkilöihin voi olla helposti yhteydessä. Vain häirintäyhdyshenkilöillä on pääsy lomakkeen vastauksiin. Häirintäyhdyshenkilöt toimivat parhaansa mukaan häirintätilanteiden ennakoimiseksi, ehkäisemiseksi ja ratkaisemiseksi. Tarvittaessa ja yhteydenottajan luvalla he ottavat yhteyttä HYYn häirintäyhdyshenkilöihin, tasa-arvovastaavaan tai hallitukseen, sekä tilanteen vaatiessa poliisiin. Yliopiston tiloissa tai esim. luennoilla tapahtuvissa tilanteissa myös yliopistoon voi olla yhteydessä. Ainejärjestön jäsenet voivat myös halutessaan ottaa itse yhteyttä suoraan näihin tahoihin.

Ainakin suuriin tapahtumiin, kuten sitseihin ja saunailtoihin, nimetään erilliset tapahtumassa paikalla olevat turvallisuushenkilöt, joiden yhteystiedot ovat esillä tapahtuman tiedotuksessa. Tapahtuman turvallisuushenkilöihin voi olla yhteydessä tapahtuman häirintä- ja muissa ongelmatilanteissa. Turvallisuushenkilöiden olisi hyvä erottua muusta massasta esimerkiksi tähän tarkoitukseen osoitetulla merkillä tai vaatekappaleella. Pienemmissä-

kin tapahtumissa tulee olla joku henkilö, johon voi olla ongelmatilanteissa yhteydessä. Jos TKO-älyn tapahtumissa tai sosiaalisessa mediassa havaitaan häirintää tai syrjintää, asiaan on puututtava ja se on tuotava häirintäyhdyshenkilöiden tietoon. TKO-älyn toiminnassa tai tapahtumissa ei hyväksytä henkistä eikä fyysistä väkivaltaa eikä uhkailua. Häirintäyhdyshenkilöiden yhteystiedot löytyvät tämän dokumentin liitteistä.

4 Vakaumukset

Jokaisella ihmisellä on oikeus mielipiteisiinsä ja velvollisuus kunnioittaa muiden vakaumuksia. TKO-äly on järjestönä puoluepoliittisesti sitoutumaton, eikä sen toiminnassa hyväksytä pilkkua tai syrjintää kenenkään vakaumuksista. Emme kuitenkaan anna tilaa vakaumuksille, jotka ovat TKO-älyn muiden yhdenvertaisuustavoitteiden kanssa ristiriidassa.

5 Ruoka- ja alkoholitarjonta tapahtumissa

Sitsien ja muiden ruokaa tarjoavien tapahtumien järjestäjien tulee tutustua TKO-älyn yhdenvertaisuussuunnitelmasta erityisesti tähän osioon ja noudattaa sitä. Ketään ei painosteta syömään tai juomaan eikä toisten syömistä kommentoida. Pyritään kuitenkin pitämään huolta siitä, ettei kukaan nauti liikaa alkoholia.

Sitseillä ja muissa suuremmissa tapahtumissa otetaan huomioon jokaisen osallistujan erityisruokavalio ja allergiat. Erityisruokavalioita noudattavien ihmisten ruokien ja alkoholittomien juomien tulee olla laadultaan ja määrältään saman tasoisia kuin oletusvaihtoehtojen. Tapahtuman järjestäjät ovat tästä vastuussa ja mikäli tarjoilun hoitaminen on ulkoistettu, voidaan asia varmistaa olemalla yhteydessä palvelun tarjoajaan. Mikäli tämä ei toteudu, voidaan asianomaisille antaa hallituksen päättämä ja tarjottavaa vastaava korvaus tapahtuman hinnasta. Jäsenten tulee myös tarvittaessa saada tietoa tarjoiluiden ainesosista.

Pienemmissä tapahtumissa, RV:n tarjonnassa sekä kokoustarjoiluissa pyritään mahdollisimman hyvin ja monipuolisesti ottamaan huomioon erityisruokavaliot sekä yleisimmät ja vakavimmat allergiat. Tapahtumissa ja muussa tarjoilussa huomioidaan myös ihmiset, jotka eivät käytä alkoholia tai käyttävät sitä vain vähän, eikä heitä syrjitä tai painosteta juomaan. Kaikkiin tapahtumiin voi osallistua alkoholittomana eikä kenenkään valintaa olla juomatta tule kyseenalaistaa. Ketään ei pilkata alkoholista kieltäytymisen tai erityisruokavalion vuoksi. TKO-äly järjestää myös alkoholittomia tapahtumia.

6 Sukupuoli ja seksuaalinen suuntautuminen

TKO-älyssä ja sen toiminnassa on mukana moninaiseen sukupuolten kirjoon kuuluvia ihmisiä, ja tämä otetaan huomioon kaikessa järjestön toiminnassa. Kaikkia kannustetaan sukupuolesta tai seksuaalisesta suuntautumisesta riippumatta lähtemään mukaan TKO-

älyn aktiivitoimintaan, eikä ketään suljeta pois näiden perusteella. Kaikki virat ovat kaikille sukupuolille avoimia.

TKO-älyn tapahtumissa, sosiaalisessa mediassa ja tiloissa ei sallita seksuaalista häirintää, sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjen syrjintää tai seksististä käytöstä. Lisäksi jokaisella tulee olla oikeus sukupuolensa itsemäärittelyyn ilman, että kukaan sitä kyseenalaistaa. Tapahtumissa, joissa on saunomismahdollisuus, otetaan sukupuolen moninaisuus huomioon saunavuoroja järjestettäessä. TKO-äly pyrkii mahdollisuuksien mukaan järjestämään unisex-vessat tapahtumiinsa.

Kaikille tulee antaa mahdollisuus olla puhumatta tai puhua sukupuolestaan ja seksuaalisesta suuntautumisestaan. Suhteiden monimuotoisuutta tulee kunnioittaa. TKO-äly on osallistunut vuosittain Prideen ja osallistuu jatkossakin mahdollisuuksien mukaan. TKO-äly kannattaa seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen oikeuksia.

7 Kieli ja kansainvälisyys

Tietojenkäsittelytieteiden opiskelijoissa on myös paljon Suomen ulkopuolelta tulevia kansainvälisiä opiskelijoita. Uusille kansainvälisille opiskelijoille on olemassa omat tuutorit, jotka pitävät huolen siitä, että kansainväliset opiskelijat pääsevät opinnoissaan alkuun ja mukaan ainejärjestötoimintaan. Kaikki TKO-älyn tiedotus toteutetaan vähintään suomeksi ja englanniksi, jotta kansainvälisillä opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua kaikkeen toimintaan. Järjestön virallinen kieli on suomi, mutta jokaisella on oikeus esittää asiansa myös ruotsiksi tai englanniksi. Yhteistyötä tehdään Kumpulän ruotsinkielisen ainejärjestö Spektrum rf:n ja kansainvälisen B.Sc.-ohjelman ainejärjestö Integralis ry:n kanssa.

8 Etninen tausta, rasismi ja kotoperäisyys

Yhdenvertaisuuslain nojalla ketään ei tule syrjiä eikä pilkata etnisen taustan, puhutavan, kotipaikkakunnan tai käyttämänsä kielen takia. Rasismia eikä etnisten ryhmien stereotyyppisointia hyväksytään. Jokainen määrittää itse oman identiteettinsä, eikä kenenkään identiteettiä voi kukaan ulkopuolinen henkilö määrittää. Kulttuurien pilkkaamista ei hyväksytään, eikä ketään pakoteta kertomaan kulttuuristaan. TKO-äly suhtautuu kulttuureihin kunnioittavasti ja kulttuurinen moninaisuus huomioidaan kaikessa TKO-älyn toiminnassa.

Ulkonäön tai muun ominaisuuden perusteella ei pysty määrittämään kenenkään äidinkieltä, mistä hän on kotoisin tai mitä kieliä hän osaa. Kenenkään ei tule joutua perustella suomalaisuuttaan tai muuta kansalaisuuttaan tai etnisyyttään.

Laulukirjojen ja laulum.me-sivuston sanoituksia tulee päivittää ja tarkastaa säännöllisesti. Lisäksi sitsilauluja laulettaessa pyritään varmistamaan, että uusia sanoja käytetään ja myöskin lisäsaekistöjen sanoituksissa pysytään hyvän maun rajoissa.

9 Ikä, terveydentila ja muut ominaisuudet

Ikään ja ikäkauteen liittyvää stereotypisointia tulee välttää ja kaikenikäisten ihmisten moninaisuus huomioidaan. Erityisesti ensimmäisen vuoden opiskelijoille tarjotaan sekä tukea että apua ja huolehditaan, että he pääsevät osaksi opiskelijayhteisöä. Niin iällisesti kuin akateemisesti kaikenikäisten on saatava tuntee itsensä tervetulleeksi mukaan ja kokea olevansa tasa-arvoisia ja yhdenvertaisia keskenään.

Vammaisuus, liikuntarajoitteisuus ja neuropsykiatriset häiriöt tiedostetaan ja erilaiset erityistarpeet otetaan huomioon tapahtumien ja toiminnan suunnittelussa parhaan kykymme mukaan. Henkilön terveydentilaan ja sairauksiin liittyvät asiat ovat henkilökohtaisia, ja kaikille annetaan mahdollisuus vaieta niistä halutessaan. Ketään ei pilkata tai syrjitä ulkonäkönsä, sairautensa tai muun olemuksensa takia.

Aistiyliherkkyydet tulee huomioida tapahtumien suunnittelussa parhaan kyvyn mukaan. Kenenkään kokemuksia ja reagoitua ympäristöön tai asioihin ei tule vähätellä, vaan pyritään tekemään ympäristöstä kaikille miellyttävä. Tapahtumissa olisi hyvä olla mahdollisuus päästä rauhalliseen tilaan. TKO-äly pyrkii järjestämään myös tapahtumia, joihin aistiyliherkät ihmiset pystyvät paremmin osallistumaan. Kenenkään erityistarpeita ja toivetta yhdenvertaisesta kohtelusta ei tule vähätellä.

10 Esteettömyys ja saavutettavuus

Tapahtumia järjestettäessä otetaan huomioon tilojen esteettömyys. Kokoukset ja tapahtumat pyritään järjestämään esteettömissä tiloissa. Saavutettavuus otetaan huomioon järjestön nettisivuilla ja muussa viestinnässä. Tapahtumatiedotteissa mainitaan tilan esteettömyystiedot sekä yhteyshenkilö, joka tarvittaessa antaa lisätietoa tapahtumapaikan esteellisyyteen liittyvissä kysymyksissä.

TKO-älyn tapahtumien esteettömyyden varmistamiseksi ja suunnittelun helpottamiseksi aloitetaan esteettömyystarkistuslistan tekeminen. Listaa käytetään apuna tapahtumien suunnittelussa, tiedotuksessa ja toteutuksessa. Erityisesti suuremmissa tapahtumissa on tärkeää ilmoittaa mahdollisimman hyvin esteellisyyden eri muodoista ja eritellä esteet.

Paikkarajallisten tapahtumien (kuten sitsien) ilmoittautumislomakkeita kehitetään huomioimaan paremmin yhdenvertaisuus ja saavutettavuus. Nykyisellä lomakepohjalla on mahdollista ensin tehdä ilmoittautuminen tapahtumaan ja sen jälkeen rauhassa täydentää muut tiedot, mikä on hyvä mainita tapahtuman ilmoituksessa. Yhdenvertaisuutta voi lisätä esim. arpomalla paikat ilmoittautujien kesken. Ilmoittautumislomakkeissa tulee myös selvittää mahdolliset erityistarpeet ja antaa mahdollisuus kertoa niistä tarkemmin.

Lisäksi tapahtumien hintojen tulee olla mahdollisimman saavutettavissa jäsenille. TKO-äly järjestää jäsenilleen myös useita ilmaisia tapahtumia.

11 Turvallisen tilan periaattet

TKO-äly noudattaa tapahtumisissaan sekä HYYn että järjestön omia turvallisen tilan periaatteita ja niiden olemassaolosta mainitaan tapahtumatiedotuksessa sekä itse tapahtumassa. Turvallisen tilan periaatteet ovat voimassa myös TKO-älyn sosiaalisessa mediassa, etätapahtumissa ja Gurulassa. Turvallisen tilan periaatteiden dokumentti on helposti saatavilla järjestön nettisivuilla ja relevanteilla somealustoilla sekä ne jaetaan järjestön jäsenille vuosittain niiden tarkastuksen ja päivityksen yhteydessä. TKO-äly järjestää monia tapahtumia kerhotila Matlu-klusterilla, jossa on voimassa Matlu ry:n laatimat Klusterin turvallisen tilan periaatteet TKO-älyn periaatteiden lisäksi. Mikäli turvallisen tilan periaatteita ei noudateta TKO-älyn tapahtumissa tai toiminnassa, asiasta voi olla yhteydessä häirintäyhdyshenkilöihin (kts. kappale 3).

12 Muut tavoitteet ja toimet yhdenvertaisuuden lisäämiseksi

TKO-älyn jäseniä kehoitetaan lukemaan päivitetty yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma sekä turvallisemman tilan periaatteet -dokumentti vuosittain, jotta jäsenistö pysyisi tietoisena yhdenvertaisuusasioista. Lisäksi ensimmäisen vuoden opiskelijoille jaetaan nämä dokumentit opiskelun alkuvaiheessa.

Yhdenvertaisuusvastaavilta saa pyytää apua, jos on epävarmuutta yhdenvertaisuusasioista tapahtumia järjestettäessä tai muussa toiminnassa.

Liitteet

Yhdenvertaisuusvastaavien yhteystiedot

Mara Virtanen: maria.e.virtanen@helsinki.fi

Irene Linnanen: irene.linnanen@helsinki.fi

Häirintäyhdyshenkilöiden yhteystiedot

Email, johon pääsy kaikilla häirintäyhdyshenkilöillä: hairintayhdyshenkilo@tko-aly.fi

Minja Hietanen TG: @minj4 Email: minja.hietanen3@gmail.com

Atte Martikainen TG: @mardicaine Email: martikainen.atte@gmail.com

Niko Paasiniemi TG: @kasienheiluttelija Email: niko.paasiniemi@gmail.com

Bryn Sloan TG: @Alehound Email: brynde@gmail.com

Linkki TKO-älyn häirintäyhteydentottolomakkeeseen

docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeJaJKThIDAaWHXyI2Lly_qbCa4d114MTCrEqz9w-BaYeTrDw/viewform

Linkki TKO-älyn ry:n Turvallisen tilan periaatteet -dokumenttiin

www.tko-aly.fi/turva